

Valentina Lisitsa, piano —Sonates *Appassionata* i *Waldstein* de Beethoven

Palau Piano

Dimecres, 16 de desembre
de 2020 – 20 h
Sala de Concerts

Programa

Valentina Lisitsa, *piano*

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Sonata per a piano núm. 14, en Do sostingut menor, op. 27, núm. 2, "Clar de lluna"

Adagio sostenuto

Allegretto

Presto agitato

Sonata per a piano núm. 15, en Re Major, op. 28, "Pastoral"

Allegro

Andante

Scherzo. Allegro vivace

Rondo. Allegro ma non troppo

Sonata per a piano núm. 17, en Re menor, op. 31 núm. 2, "la Tempesta"

Largo – Allegro

Adagio

Allegretto

*Sonata per a piano núm. 21, en Do Major, op.
53, “Waldstein”*

Allegro con brio

Introduzione. Adagio molto

Rondo. Allegretto moderato – Prestissimo

*Sonata per a piano núm. 23, en Fa menor, op.
57, “Appassionata”*

Allegro assai

Andante con moto

Allegro, ma non troppo – Presto

Durada aproximada del concert 109 minuts, sense pausa
#celebracions #clàssics #nousreferents

Concert ofert en streaming i disponible a Palau Digital.

Comentari

Valentina Lisitsa torna al Palau per retre homenatge a Ludwig van Beethoven just el dia en què se'n compleixen exactament 250 anys del naixement, esdevingut el 16 de desembre de 1770 a Bonn. La pianista ucraïnesa ha seleccionat cinc joies del seu monumental cicle de 32 sonates per a piano en un programa que s'obre amb la famosa *Sonata per a piano núm. 14, en Do sostingut menor, op. 27 núm. 2*, “*Quasi una Fantasia*”, que es faria molt popular després de la mort de Beethoven amb el sobrenom de *Clar de Lluna*. Aquest sobrenom té origen en una comparació que el poeta i crític musical alemany Ludwig Rellstab va fer entre el primer moviment de la peça, “Adagio sostenuto”, i el clar de lluna del llac de Lucerna. La va dedicar a la comtessa Giulietta Guicciardi, alumna de la qual acabaria enamorant-se, però la família trencaria aquesta relació poc després de la publicació de l'obra i causà gran dolor al compositor. La *Clar de Lluna* s'inicia de forma genial i innovadora amb un bellíssim i poètic “Adagio sostenuto” que, segons el que indica el compositor, s'ha de tocar amb màxima delicadesa, tot deixant ampli marge de llibertat a l'interpret. La passió dels compositors romàntics per la música nocturna té el seu impuls genial en aquesta obra mestra que culmina amb un fulgurant “Presto agitato”.

La Sonata núm. 15, en Re major, op. 28, “Pastoral”, escrita el 1801, està dedicada al jurista i escriptor Joseph Edlen von Sonnenfels. El qualificatiu de *Pastoral*, ideat per l’editor hamburguès Crazz, al·ludeix a la seva atmosfera idíl·lica, especialment l’“Allegro” inicial, que reflecteix l’amor i la connexió espiritual que sentia Beethoven amb la naturalesa i el paisatge. “*En cap altra sonata per a piano de Beethoven hi ha una harmonia tan regular i afable. L’inici de la Sonata amb la nota Re repetida durant vint-i-quatre compassos desperta ja el sentiment de pau*”, va escriure el pianista Paul Badura-Skoda. El caràcter elegíac de l’“Andante” –Czerny l’incloïa entre els favorits de l’autor–, la delicadesa i l’encís rítmic de l’“Scherzo” i la jovialitat del “Rondo” mostren un Beethoven imaginatiu i audaç en el joc de matisos i colors pianístics.

La Sonata núm. 17, en Re menor, op. 31/2, “la Tempesta”, dedicada a la comtessa Von Browne, composta entre els anys 1801 i 1802, marca l’inici d’una segona etapa creadora en l’evolució del seu estil pianístic. Amb un esperit nou en la forma sonata clàssica, el compositor explora colors i contrastos que al “Largo – Allegro” inicial mostren la serenitat davant la tempesta imminent. Després del bell “Adagio”, el melancòlic “Allegretto final” mostra el geni de Beethoven en plasmar una gamma increïble de sentiments i matisos –hi ha catorze *crescendi* o *diminuendi* a les dues primeres pàgines– amb un clima que comparteix llaços anímics amb l’“Allegretto” de la *Setena Simfonia*, que també acaba en *piano*.

Una altra meravella, escrita entre el 1803 i el 1804, és la *Sonata núm. 21, en Do major, op. 53, “Waldstein”*, també coneguda com *Aurora*, per la seva progressió cap a la llum. Obra gairebé coetània de la *Tercera Simfonia, “Heroica”*, dedicada al seu primer protector a Bonn, el comte Ferdinand von Waldstein, s’obre amb un extens i innovador “Allegro con brio” d’una energia rítmica trepidant. Hi ha serenitat i concisió en l’“Adagio molto” –va descartar el primer que va escriure, conegut avui com l’*Andante favori, WoO 57*–, unit sense solució de continuïtat a un “Rondo” radiant, d’innovacions pianístiques atrevides, en el qual Beethoven sorprèn en confiar trinats i melodia a una sola mà.

Tanca el recital la cèlebre *Sonata núm. 23, en Fa menor, op. 57, “Appassionata”* (també batejada per Cranz), una tempesta d’emocions escrita entre el 1804 i el 1806 i dedicada al comte Franz von Brunswick. Tempestes internes i externes, perquè van passar gairebé dos anys abans que estigués acabada, uns anys marcats per les turbulentes guerres napoleòniques, la sordesa progressiva i l’agitació sentimental que reflecteixen les seves cartes d’amor a la jove vídua Josephine von Deym, germana de Therese i Franz von Brunswick. Fins i tot els efectes d’una tempesta real van deixar xopat el manuscrit. Des del clima de tristesa de l’inici de l’“Allegro assai” a la força del contundent “Presto” final, l’*Appassionata* mostra la riquesa i varietat en l’expressió d’emocions d’un compositor genial. L’art en la sèrie de variacions de l’“Andante con moto”, que comença amb una serenitat enganyosa, i la força de l’“Allegro, ma non troppo final”, atrapen l’oient entre octaves potents i escales vertiginoses amb una energia rítmica implacable.

Javier Pérez Senz, *Periodista i crític musical*

Biografia

Valentina Lisitsa, piano

Valentina Lisitsa, *piano*

Nascuda a Kíev (Ucraïna), començà els estudis de piano als tres anys i va fer el primer recital públic un any després. Es graduà al Conservatori de Kíev i es traslladà als Estats Units, tot debutant a Nova York el 1995.

No és només la primera “estrella de Youtube” de la música clàssica, sinó la primera artista de música clàssica que ha convertit el seu èxit per internet en una carrera de concerts a les principals sales d’Europa, Amèrica i l’Àsia. Va publicar el seu primer vídeo a la plataforma esmentada el 2007, un enregistrament de l’*Étude op. 39/6* de Serguei Rakhmàninov, seguit d’altres. D’aquesta manera va posar la pedra fonamental d’una carrera a les xarxes socials sense precedents a història de la música clàssica. Actualment té registrats més de 600.000 subscriptors i 147 milions de visites (amb una mitjana de 75.000 diàries) a Youtube, mentre que el seu compte de Spotify suma més 800.000 oients cada mes. Aquest èxit singular l’ha portada a actuar als escenaris més prestigiosos del món, entre els quals el Royal Albert Hall de Londres amb un recital espectacular davant de 8.000 persones el juny del 2012, que li va servir de consolidació internacional i en què els assistents van poder votar a l’avançada el programa, una manera de fer participar l’audiència que ja és un segell propi de la pianista. Decca va atorgar a Lisitsa un contracte com a artista en exclusiva, va llançar l’àlbum del recital en directe i tot seguit en DVD. Des d’aleshores ha publicat nou CD més per a Decca, incloent-hi tots els *Concerts per a piano* de Rakhmàninov, així com obres de Chopin, Philip Glass i Skriabin, i *Love story. Temes per a piano de l’edat d’or del cinema*. El febrer del 2019, arran del 125è aniversari de la mort de Txaiovski, la discogràfica va llançar una capsa de CD especial: la col·lecció més completa de les seves obres per a piano, alguna de les quals no enregistrades mai abans.

Aquesta temporada 2020-21, la seva agenda, a més del Palau, inclou recitals a Baden-Baden, Belgrad, Pàdua, Brussel·les i el retorn als festivals de música de cambra de Madison i Amelia Island als Estats Units. Igualment, el debut amb l'Orquestra Simfònica de l'Estat d'Armènia, dirigida per Sergey Smbatyan, per interpretar el *Concert per a piano núm. 3* de Prokófiev, amb la Pasadena Symphony i David Lockington, amb la Filharmònica del Bàltic Polonès a Gdansk per interpretar *Variacions sobre un tema de Paganini* de Rakhmàninov amb Eiji Oue, i amb la Filharmònica d'Istanbul Borusan, sota la direcció de Gürer Aykal. També inclou el retorn amb l'Orquestra de València i la interpretació del *Totentanz per a piano sol* de Liszt a l'Òpera Nacional de Grècia.

De les darreres temporades cal destacar, entre d'altres, un concert amb entrades esgotades a l'Auditorio Nacional amb l'Orquesta Nacional de España, en què va tocar tots els *Concerts per a piano* i la *Rapsòdia sobre un tema de Paganini* de S. Rakhmàninov en la mateixa vetllada. També ha actuat a la Berliner Philharmonie, Théâtre des Champs Elysées de París, Conservatori del Gran Saló de Moscou, Wigmore Hall de Londres, Prinzregententheater de Munic, Carnegie Hall de Nova York, NCPA de Pequín, Teatro Mayor de Bogotá i a diversos festivals, com BBC Proms, Dvořák Prague Festival i Musica Mundi Chamber Festival a Brussel·les. També ha actuat com a solista amb la London Symphony Orchestra, Royal Stockholm Philharmonic Orchestra, Orchestre de París, Orchestre Philharmonique de Lieja, Staatskapelle Dresden, Orquesta Sinfónica de Castella i Lleó, Cincinnati Symphony Orchestra, Baltimore Symphony Orchestra, i Seoul Philharmonic.

Actualment viu entre Moscou i Roma.

Palau Píanc Temporada 2020–21

DL 08.02.21

Lucas & Arthur Jussen

DL 15.03.21

Grigory Sokolov

DJ 08.04.21

Sir András Schiff

DJ 15.04.21

Javier Perianes

DT 20.04.21

Lang Lang

—*Variacions Goldberg*
de Bach

DJ 22.04.21

Khatia Buniatishvili

DT 08.06.21

Alba Ventura

—*Integral d'Iberia*
d'Albéniz

#TriaLaTevaPerspectiva

Abonaments, itineraris d'iniciació, packs a mida i entrades ja a la venda.
Descomptes per a menors de 35 anys, grups i packs a mida d'entrades.
Més informació a www.palaumusica.cat

També et pot
interessar...

GIOrquestra & Marc Timón
—Clàssics del cinema

GIOfonietta
Marc Timón, *director*

Bandes sonores de clàssics del cinema

Dilluns, 21.12.20 - 19 h
Petit Palau
Tardes al Palau

Preu: 20 euros

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MÚSICA

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

Dipòsit legal: B17645-2020